

1236

На основу члана 6. тачка б) Закона о техничким прописима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 98/13) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12 и 15/16), министар индустрије, енергетике и рударства д о н о с и

П РА В И Л Н И К**О ЕКО-ДИЗАЈНУ ПРОИЗВОДА КОЈИ КОРИСТЕ ЕНЕРГИЈУ**

Члан 1.

Овим правилником утврђују се општи и други услови за еко-дизајн производа који користе енергију или производа који утичу на потрошњу енергије, као и методе за утврђивање општих или посебних захтјева за еко-дизајн, начини спровођења оцјењивања усаглашености и означавања производа.

Члан 2.

Циљеви овог правилника су:

- 1) допринос одрживом развоју повећањем еколошке ефикасности, нивоа заштите животне средине и повећање безбједности снабдијевања енергијом,
- 2) утврђивање обавезних захтјева за производе који користе енергију или производе који утичу на потрошњу енергије и који су обухваћени техничким правилима за еко-дизајн производа да би били стављени на тржиште или у употребу и
- 3) омогућавање слободе кретања производа који користе енергију или производа који утичу на потрошњу енергије на тржишту.

Члан 3.

(1) Одредбе овог правилника не примјењују се на путничка и теретна превозна средства.

(2) У случајевима када су одредбе овог правилника у супротности са одредбама посебног прописа којим се уређује управљање отпадом и хемикалијама, укључујући прописе о флуорованим гасовима са ефектом стаклене баште, примјењују се одредбе посебног прописа.

Члан 4.

(1) Поједини појмови употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) производ који користи енергију (у даљем тексту: производ) је сваки производ који током употребе утиче на потрошњу енергије и који је стављен на тржиште или у употребу, укључујући дијелове који су намијењени за уградњу у производе који су повезани са енергијом, а обухваћени су овим правилником и који су стављени на тржиште или у употребу као појединачни дијелови за крајње кориснике и чија се еколошка ефикасност може независно оцијенити,
- 2) саставни дијелови и склопови су дијелови који су намијењени за уградњу у производ, а који се не стављају на тржиште или у употребу као појединачни дијелови за крајње кориснике или чија се еколошка ефикасност не може независно оцијенити,
- 3) техничка правила за еко-дизајн производа су посебни прописи којима се утврђују мјере за групе производа или за појединачне производе, односно њихови еколошки аспекти, којима се уређују захтјеви за еколошки дизајн ових производа,
- 4) стављање у употребу је прва употреба производа за његову предвиђену намјену од крајњег корисника у Републици Српској,
- 5) материјали су сви материјали који се користе у животном циклусу једног производа,
- 6) дизајн производа подразумемијева скуп поступака који претварају правне, техничке, безбједносне, функционал-

не, тржишне и друге захтјеве које је потребно да производ испуњава у техничким спецификацијама за тај производ,

7) еко-дизајн је приступ дизајнирању производа са посебним освртом на њихов утицај у погледу заштите животне средине током читавог животног циклуса производа,

8) еколошки аспект је елемент или функција производа који може узајамно дјеловати са животном средином током свог животног циклуса,

9) утицај на животну средину је свака промјена животне средине која у цијелости или дјелимично произлази из производа у његовом животном циклусу,

10) животни циклус подразумемијева посљедичне и међусобно повезане фазе производа, од употребе сировине до коначног збрињавања,

11) поновна употреба је сваки поступак којим се производ или његови саставни дијелови, након што су достигли крај своје прве употребе, употребљавају за исту намјену за коју су конструисани, укључујући континуирану употребу производа који се враћа на сабирно мјесто, дистрибутеру, извођачу рециклирања или произвођачу, као и поновну употребу производа након прераде,

12) рециклажа је поновна производња у производном поступку отпадних материјала за првобитну намјену или за друге намјене, али искључујући енергетску обнову,

13) енергетска обнова подразумемијева употребу запаљивог отпада као начина за производњу енергије путем директног спаљивања са другим отпадом или без другог отпада, али са обновом топлоте,

14) обнова подразумемијева сваки од примјенивих поступака у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом,

15) отпад је свака материја или предмет садржан у листи категорија отпада (Q-листа) чији се садржај дефинише прописом којим се уређује управљање отпадом, који власник одбацује, намјерава или мора да одбаци, у складу са законом,

16) опасни отпад је отпад који по свом поријеклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући амбалажу у коју је опасни отпад био или јесте упакован,

17) еколошки профил подразумемијева опис у складу са техничким правилом за еко-дизајн производа који се примјењује на производ, уноса и износа (нпр. материјала, емисија и отпада) повезаних са производом кроз његов животни циклус, који су значајни за њихов еколошки утицај и изражени у физичким количинама које се могу измјерити,

18) еколошка ефикасност производа подразумемијева резултате произвођачевог управљања еколошким аспектима производа, видљивих у његовој техничкој документацији,

19) побољшање еколошке ефикасности је поступак побољшања еколошке ефикасности производа током узастопних генерација, иако није нужно да то побољшање буде у погледу свих еколошких аспеката производа истовремено,

20) еколошки дизајн подразумемијева укључивање еколошких аспеката у дизајн производа са циљем побољшања његове еколошке ефикасности кроз његов цијели животни циклус,

21) захтјев за еколошки дизајн је сваки захтјев у вези са производом или са дизајном производа, који је намијењен побољшању његове еколошке ефикасности, или сваки захтјев за достављање информација у погледу еколошких аспеката производа,

22) општи захтјев за еколошки дизајн је сваки захтјев за еколошки дизајн који се заснива на еколошком профилу цијелог производа, без задатих граничних вриједности за посебне еколошке аспекте и

23) посебан захтјев за еколошки дизајн је квантификован и мјерљив захтјев за еколошки дизајн у вези са посебним еколошким аспектом производа (на примјер, по-

трошња енергије за вријеме употребе, израчунате за дату јединицу производне ефикасности).

(2) Остали појмови употребљени у овом правилнику имају значење дефинисано као у Закону о техничким прописима Републике Српске.

Члан 5.

Техничка правила за еко-дизајн производа (у даљем тексту: техничка правила) могу се израђивати ако производи испуњавају следеће услове:

1) продаја производа у току године у Републици Српској представља значајан обим;

2) у зависности од обима производа који су стављени на тржиште или у употребу, може се очекивати да производ има знатан утицај на животну средину у Републици Српској, а на начин како је утврђено у прописима из области заштите животне средине и екологије и

3) представљају значајну могућност утицаја на животну средину, у смислу побољшања животне средине, а под условом да побољшавање не захтијева претјеране трошкове, посебно узимајући у обзир:

1. недостатак другог одговарајућег законодавства Републике Српске из области еко-дизајна или пропуст тржишних снага да правилно ријеше питање утицаја на животну средину и

2. велике разлике у погледу еколошке ефикасности између производа једнаке функционалности који су доступни на тржишту.

Члан 6.

(1) У зависности од врсте производа, техничка правила доносе надлежна министарства или други надлежни органи управе на основу Закона о техничким прописима Републике Српске или другог посебног закона.

(2) Приликом израде техничког правила за производ, органи из става 1. овог члана дужни су да:

1) узму у обзир животни циклус производа и све његове значајне еколошке аспекте,

2) оцијене утицај производа на животну средину, потрошаче, произвођаче, мала и средња предузећа у односу на конкурентност, иновативност, приступ тржишту, трошкове и користи,

3) узму у обзир прописе из области заштите животне средине и

4) обаве консултације са заинтересованим лицима.

Члан 7.

Министарства или други надлежни органи управе дужни су свести на минимум негативан утицај техничких правила на:

1) функционалност производа, са становишта корисника,

2) здравље, безбједност и животну средину,

3) потрошаче, нарочито у вези са трошковима животног циклуса производа и његовом цијеном,

4) конкурентност индустрије,

5) произвођаче у смислу наметања обавезе коришћења заштићене технологије приликом утврђивања захтјева за еколошки дизајн производа и

6) произвођаче, у смислу наметања претјераних административних трошкова.

Члан 8.

(1) Техничка правила садрже захтјеве за еколошки дизајн производа.

(2) Захтјеви за еколошки дизајн могу бити општи и посебни.

(3) Посебни захтјеви за еколошки дизајн уводе се за изабране еколошке аспекте који имају значајан утицај на животну средину.

(4) Метода за утврђивање општих захтјева за еколошки дизајн налази се у Прилогу 1. овог правилника и чини његов саставни дио.

(5) Метода за утврђивање посебних захтјева за еколошки дизајн налази се у Прилогу 2. овог правилника и чини његов саставни дио.

(6) У зависности од врсте и природе производа, Министарство или други надлежни органи управе могу у поступку израде техничког правила примијенити само дио параметара за еколошки дизајн производа из Прилога 1. дио 1. овог правилника, а који одговара том производу.

(7) Техничким правилима може се прописати да за одређене параметре еколошког дизајна из Прилога 1. дијела 1. овог правилника нису уопште потребни захтјеви за еколошки дизајн.

(8) Захтјеви за еколошки дизајн утврђују се на начин који обезбјеђује да надлежни инспекцијски органи могу извршити проверу усаглашености производа са овим захтјевима.

(9) Техничким правилима утврђује се да ли надлежни инспекцијски органи врше проверу усаглашености производа директно на производу или на основу техничке документације.

(10) Обавезни садржај техничких правила наведен је у Прилогу 3. овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 9.

(1) Техничким правилима може се утврдити обавеза за произвођача или његовог овлашћеног заступника који ставља саставне дијелове и склопове производа на тржиште или у употребу да обезбјеђи одговарајуће податке о саставу материјала и потрошњи енергије, материјала или ресурса за саставне дијелове или склопове.

(2) Одговарајући подаци из става 1. овог члана намијењени су произвођачима производа који су обухваћени техничким правилима.

(3) Ако произвођач или његов овлашћени заступник тражи податке из става 1. овог члана и Прилога 1. дио 2. овог правилника, његов захтјев обавезно је сразмјеран повјерљивости тржишно осјетљивих информација.

Члан 10.

(1) Прије стављања на тржиште или у употребу производа који је обухваћен техничким правилима произвођач или његов овлашћени заступник дужан је спровести поступак оцјењивања усаглашености производа са битним захтјевима за производе који су утврђени у одређеном техничком правилу.

(2) Начини спровођења поступка оцјењивања усаглашености производа су:

1) поступак унутрашње контроле дизајна, који се налази у Прилогу 4. овог правилника и чини његов саставни дио, и

2) поступак система управљања, који се налази у Прилогу 5. овог правилника и чини његов саставни дио.

(3) У циљу пружања могућности произвођачима да изаберу један од поступака оцјењивања усаглашености, техничким правилима обавезно се утврђују оба поступка оцјењивања усаглашености из става 2. овог члана.

(4) Изузетно од става 3. овог члана, ако је оправдано и сразмјерно ризику производа, техничким правилима може се утврдити одговарајући модул оцјењивања усаглашености производа у складу са Уредбом о спровођењу оцјењивања усаглашености и начину именовања тијела за оцјењивање усаглашености производа.

Члан 11.

Изузетно од члана 10. овог правилника, сматра се да производ који је обухваћен техничким правилом испуњава захтјева из Прилога 5. овог правилника ако је његов дизајн урадио:

1) привредни субјект или друга организација која је регистрована за дизајнерске дјелатности и која је у си-

стему Европске уније за еколошко управљање и независно оцјењивање (енгл. EMAS - Eco-Management and Audit Scheme) или

2) привредни субјект или друга организација која има систем управљања који укључује функцију дизајна производа који се примјењује у складу са усаглашеним стандардима, односно са босанскохерцеговачким стандардима (у даљем тексту: БАС стандарди), којима су преузети одговарајући хармонизовани стандарди (EN) из области еко-дизајна.

Члан 12.

Прије стављања на тржиште или у употребу производа који је обухваћен техничким правилом произвођач или његов овлашћени заступник обавезан је издати декларацију о усаглашености производа и извршити његово означавање са знаком усаглашености.

Члан 13.

(1) Декларација о усаглашености производа је исправа којом произвођач или његов овлашћени заступник потврђује да је производ усаглашен са релевантним одредбама одговарајућег техничког правила.

(2) Декларација о усаглашености производа обавезно садржи елементе из Прилога 6. овог правилника, који чини његов саставни дио уз обавезно позивање на одређено техничко правило.

Члан 14.

(1) Знак усаглашености који се користи у Републици Српској је у облику квадрата, минималне дужине странице "а" од 5 mm, са стилизованим латиничним словом "С" у средини, који се налази у Прилогу 7. овог правилника и чини његов саставни дио.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, од минималне дужине странице квадрата може се одступити код малих производа.

(3) Није дозвољено означавање производа са знаковима за које постоји вјероватноћа да могу довести кориснике у заблуду у погледу значења или облика ознаке "С".

Члан 15.

Документи који се односе на поступке оцјењивања усаглашености, декларацију о усаглашености и податке из Прилога 1. дио 2. овог правилника израђују се на једном од језика и писама у службеној употреби у Републици Српској.

Члан 16.

Производ је усаглашен са релевантним одредбама одговарајућег техничког правила ако је:

- 1) означен знаком усаглашености "С" или
- 2) произведен у складу са БАС стандардима или
- 3) означен ознаком енергетске ефикасности, под условом да су захтјеви посебних прописа из области енергетске ефикасности, на основу којих је постављена ознака енергетске ефикасности, усаглашени са захтјевима за еколошки дизајн из одређеног техничког правила.

Члан 17.

Производ обухваћен техничким правилом може се ставити на тржиште или у употребу ако:

- 1) испуњава захтјеве утврђене у техничком правилу и
- 2) носи ознаку знака усаглашености из члана 14. овог правилника.

Члан 18.

(1) Производи који испуњавају захтјеве из члана 17. овог правилника стављају се на тржиште или у употребу без забрана, ограничења или спречавања, не доводећи у питање захтјеве за енергетска својства и захтјеве система који су утврђени у прописима из области зградарства.

(2) Производи који не испуњавају захтјеве утврђене у одређеном техничком правилу могу се излагати и представљати на сајмовима, изложбама, презентацијама и другим

сличним јавним манифестацијама само ако се на њима налази видна и јасно истакнута ознака, која указује да се производи не могу стављати на тржиште или у употребу док се не ускладе са захтјевима одређеног техничког правила.

Члан 19.

(1) Послије стављања производа који је обухваћен техничким правилом на тржиште или у употребу произвођач или његов овлашћени заступник чува одговарајуће документе у вези са поступком оцјењивања усаглашености и издате декларације о усаглашености ради стављања на располагање надлежном инспекцијском органу десет година након што је последњи од тих производа произведен.

(2) Произвођач или његов овлашћени заступник стављају на располагање надлежном инспекцијском органу одговарајућа документа у року од 10 дана од дана достављања захтјева за ове документе.

Члан 20.

Увозник је дужан да поступа под условима и на начин како је дефинисано у Закону о техничким прописима Републике Српске.

Члан 21.

Институције и организације које су ресорно надлежне за област малих и средњих предузећа, односно енергетске ефикасности обезбјеђују подршку микро, малим и средњим предузећима за усвајање еколошког приступа приликом дизајнирања производа и њиховом усклађивању са прописима из области енергетске ефикасности.

Члан 22.

Произвођачи су дужни да, на основу рјешења одређеног техничког правила и на начин за који сматрају да је прикладан, обезбиједе за потрошаче производа:

- 1) потребне информације о улози коју потрошачи могу имати у одрживој употреби производа и
- 2) еколошки профил производа и погодности еколошког дизајна, ако се то тражи техничким правилом.

Члан 23.

(1) Надлежни инспекцијски орган овлашћен је да предузме мјере и радње, у складу са прописима којима се уређују обављање инспекцијског надзора и технички захтјеви за производе и оцјењивање усаглашености, када утврди да производ на који је стављен знак усаглашености и који је стављен на тржиште или у употребу у Републици Српској не испуњава захтјеве из овог правилника и одређених техничких правила.

(2) У случају да надлежни инспекцијски орган предузме мјере и радње за које је овлашћен према прописима из става 1. овог члана, дужан је без одлагања обавијестити доносиоца одређеног техничког правила, уз навођење разлога због којих су мјере примјењене, а нарочито да ли је неусаглашеност производа узрокована сљедећим околностима:

- 1) неиспуњавањем захтјева из одређеног техничког правила или
- 2) неправилне примјене усаглашених стандарда из члана 11. тачка 2. овог правилника или
- 3) недостатака у усаглашеним стандардима из члана 11. тачка 2. овог правилника.

Члан 24.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 05.03/020-1952/16
22. августа 2016. године
Бања Лука

Министар,
Петар Ђокић, с.р.

ПРИЛОГ 1.¹

МЕТОДА ЗА УТВРЂИВАЊЕ ОПШТИХ ЗАХТЈЕВА ЗА ЕКОЛОШКИ ДИЗАЈН

Циљ општих захтјева за еколошки дизајн је побољшање еколошке ефикасности производа, са нагласком на њихове

знатне еколошке аспекте без утврђивања граничних вриједности. Метода, у складу са овим прилогом, примјењиваће се кад није примјерено утврдити граничне вриједности за групу производа која се испитује.

1. дио: Параметри за еколошки дизајн производа

1.1. Ако су повезани са дизајном производа, знатни еколошки аспекти одређују се позивањем на следеће фазе животног циклуса производа:

- 1.1.1 избор и коришћење сировина,
- 1.1.2. производња,
- 1.1.3. амбалажа, превоз и дистрибуција,
- 1.1.4. уградња и одржавање,
- 1.1.5. коришћење,

1.1.6. крај животног вијека означава стање производа који је достигао крај своје прве употребе до његовог коначног збрињавања.

1.2. За сваку фазу оцјењују се следећи еколошки аспекти, ако је релевантно:

1.2.1. предвиђена потрошња материјала, енергије и других ресурса, на примјер, питке воде,

1.2.2. предвиђене емисије у ваздух, воду или земљиште,

1.2.3. предвиђено загађење физичким факторима, на примјер, буком, вибрацијама, зрачењем, електромагнетним пољима,

1.2.4. очекивани настанак отпадних материјала,

1.2.1. могућности за поновну употребу, рециклажу и обноу материјала или енергије, узимајући у обзир пропис Европске уније о разврставању, паковању и означавању опасних супстанци и узимајући у обзир законодавство о стављању на тржиште и у употребу одређених супстанци, као што је пропис Европске уније о ограничењима стављања на тржиште и у употребу одређених опасних супстанци и препарата или одредбе прописа Републике Српске, којим се уређује ограничавање употребе одређених штетних супстанци у електричној и електронској опреми,

1.3. За оцјењивање могућности за побољшање еколошких аспеката наведених у тачки 1.2. користе се, према потреби, следећи параметри и када је потребно допуњују другима:

1.3.1. маса и запремина производа,

1.3.2. употреба материјала који су добијени из рециклаже,

1.3.3. потрошња енергије, воде и других ресурса током животног циклуса,

1.3.4. употреба супстанци које су класификоване као опасне за здравље или животну средину према пропису Европске уније о усклађивању закона и других прописа у односу на разврставање, паковање и означавање опасних супстанци и узимајући у обзир законодавство о стављању на тржиште и у употребу одређених супстанци, као што је пропис Европске уније о ограничењима стављања на тржиште и у употребу одређених опасних супстанци и препарата или одредбе прописа Републике Српске, којим се уређује ограничавање употребе одређених штетних супстанци у електричној и електронској опреми,

1.3.5. количина и природа потрошних материјала потребних за правилно коришћење и одржавање,

1.3.6. једноставност поновног коришћења и рециклирања, изражена: бројем коришћених материјала и саставних дијелова, употребом стандардних саставних дијелова, потребним временом за растављање, сложеносту алата потребних за растављање, употребом стандарда за кодирање саставних дијелова и материјала за распознавање саставних дијелова и материјала прикладних за поновну употребу или рециклирање (укључујући означавање пластичних дијелова у складу са ISO стандардима), употребом материјала које је једноставно рециклирати, једноставним приступом вриједним и другим саставним дијеловима и материјалима које је могуће рециклирати, једноставним приступом саставним дијеловима и материјалима који садрже опасне супстанце,

1.3.7. укљученост већ коришћених саставних дијелова,

1.3.8. избјегавање техничких рјешења која су штетна за поновну употребу и рециклирање саставних дијелова и цијелих уређаја,

1.3.9. продужење животног вијека изражено кроз: најкраће загарантован животни вијек, најкраће вријеме расположивости резервних дијелова, модуларност, могућност унапређивања, могућност поправке,

1.3.10. количина произведеног отпада и количине произведеног опасног отпада,

1.3.11. емисије у ваздух (гасови са ефектом стаклене баште, средства за кисељавања, хлапиви органски спојеви, супстанце које проузрокују осиромашење озона, трајни органски загађивачи, тешки метали, fine и лебдеће честице), не доводећи у питање пропис Европске уније о мјерама против емисије гасовитих и чврстих загађујућих супстанци из мотора са унутрашњим сагоревањем, који се уграђују у радне машине са уграђеним извором енергије,

1.3.12. емисије у воду (тешки метали, супстанце са штетним дејством на равнотежу кисеоника, постојани органски загађивачи),

1.3.13. емисије у тло (посебно истицање и изливи опасних супстанци током фазе употребе производа и могућност испирања по збрињавању производа као отпада).

2. дио: Захтјеви у вези са достављањем информација

Техничка правила могу захтијевати да произвођачи доставе информације које могу утицати на начин на који се рукује производом, његову употребу или рециклажу од других странака које нису произвођачи. Према потреби, те информације могу укључивати:

2.1. информације дизајнера у вези са производним поступком,

2.2. информације за потрошаче о значајним еколошким својствима и ефикасности производа, приложене производу који је стављен на тржиште да би се потрошачима омогућило да упореде те аспекте производа,

2.3. информације за потрошаче о начину уградње, коришћења и одржавања производа да би се смањило његов утицај на животну средину и обезбједио оптимални просјечни животни вијек, те о начину враћања производа на крају животног вијека и, према потреби, информације о периоду доступности резервних дијелова и могућностима унапређивања производа,

2.4. информације за постројења за растављање, рециклирање или збрињавање на крају животног вијека производа.

Информације, када је то могуће, треба да се наведу на самом производу.

Ове информације узимају у обзир обавезе према другом одговарајућем законодавству Републике Српске и Европске уније.

3. дио: Захтјеви за произвођача

3.1. Приступањем еколошким аспектима који су идентификовани у техничким правилима као онима на које се може знатно утицати путем дизајна производа, од произвођача производа мора се захтијевати да обављају оцјењивање модела производа током цијелог његовог животног циклуса, на основу стварних претпоставки о уобичајеним условима и најменама употребе. Други еколошки аспекти се могу оцијенити на добровољном основу.

На основу оцјењивања модела, произвођачи ће израдити еколошки профил производа. Он ће се заснивати на еколошким важним особинама производа и уноса или износа кроз животни циклус производа израженог у физикалним количинама које се могу мјерити.

3.2. Произвођачи морају искористити оцјењивање за вредновање алтернативних дизајнерских рјешења и постигнуте еколошке ефикасности производа према референтним вриједностима.

Референтне вриједности мора, у техничком правилу, идентификовати надлежно министарство или други надлежни орган управе приликом доношења техничког правила, а на основу информација прикупљених током припреме прописа.

Избор одређеног дизајнерског рјешења мора постићи разумну равнотежу између различитих еколошких аспеката, те између еколошких аспеката и других одговарајућих питања, на примјер, безбједносних и здравствених, техничких захтјева за функционалност, квалитет и ефикасност и економских аспеката, укључујући производне трошкове и могућност пласирања на тржишту и у исто вријеме усклађеност са свим одговарајућим прописима.

ПРИЛОГ 2.²**МЕТОДА ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПОСЕБНИХ ЗАХТЈЕВА
ЗА ЕКОЛОШКИ ДИЗАЈН**

Циљ посебних захтјева за еколошки дизајн је побољшање изабраних еколошких аспеката производа. То могу, према потреби, бити захтјеви за смањену потрошњу датог ресурса, на примјер, ограничење употребе ресурса у различитим фазама животног циклуса производа (на примјер, ограничење потрошње воде у фази употребе или количине датог материјала уграђеног у производ или захтјев за најмање количине рециклираног материјала).

Посебне захтјеве за еколошки дизајн производа у поступку доношења техничког правила утврђује надлежно министарство или други надлежни орган управе, примјењујући поступак како сlijеди:

1. На основу техничке, еколошке и економске анализе бира се одређени број репрезентативних модела одређеног производа који је на тржишту и одређују техничке могућности за побољшање еколошких особина производа, имајући у виду економску одрживост рјешења и избјегавање свих знатних смањења ефикасности или корисности за потрошаче.

На основу техничке, еколошке и економске анализе, такође, међу производима и технологијама који су доступни на тржишту морају се одредити они са најбољим учинцима за еколошке аспекте који се разматрају.

Ефикасност производа који су доступни на међународном тржишту и референтне вриједности које су утврђене у законодавствима других земаља потребно је узети у обзир током анализе, као и при утврђивању захтјева.

На основу ове анализе и узимајући у обзир економску и техничку исплативост, као и могућност за побољшање, предузимају се конкретне мјере са циљем смањења утицаја производа на животну средину.

Што се тиче потрошње енергије у употреби, обавезно је утврдити ниво енергетске ефикасности или потрошње са циљем минималног трошка животног циклуса за крајње кориснике за репрезентативне моделе производа, узимајући у обзир посљедице на друге еколошке аспекте. Метода трошка анализе животног циклуса користи стварну дисконтну стопу на основу података добијених од Централне банке БиХ и стварни животи вијек производа заснива се на збиру варијација набавне цијене (која је посљедица варијација у индустријским трошковима) и у погонским трошковима, који су посљедица различитих нивоа могућности техничких побољшања, дисконтираних током животног вијека разма-
траних репрезентативних модела производа. Погонски трошкови обухватају првенствено потрошњу енергије и додатне трошкове у другим ресурсима (нпр. воду или детергент).

Мора се спровести анализа осјетљивости, која обухвата релевантне факторе, као што су цијена енергије или другог ресурса, трошак сировина или производни трошкови и, према потреби, вањске еколошке трошкове, укључујући избјегавање емисије гасова са ефектом стаклене баште, да се провери постоје ли знатне промјене и јесу ли свеукупни закључци поуздани. Захтјев ће се, сходно томе, прилагодити.

Слична методологија могла би се примјенити на друге ресурсе, на примјер, на воду.

2. За развој техничких, еколошких и економских анализа могу се користити информације које су на располагању у оквиру других активности Републике Српске и Европске уније.

Исто се односи на информације које су на располагању у другим крајевима свијета у оквиру постојећих програма за утврђивање посебних захтјева за еколошки дизајн производа којима тргују привредни субјекти из Републике Српске.

3. Датум ступања захтјева на снагу обавезно узима у обзир циклус редизајна производа.

ПРИЛОГ 3.³**ОБАВЕЗАН САДРЖАЈ ТЕХНИЧКОГ ПРАВИЛА**

Техничка правила посебно наводе:

1. тачну дефиницију типа или типова обухваћеног, односно обухваћених производа;

2. захтјев/е за еколошки дизајн за обухваћени производ (обухваћене производе), датум/е спровођења, постепене или прелазне мјере или периоде;

2.1. у случају општег/их захтјева за еколошки дизајн, релевантне фазе и аспекте одабране међу оним споменутим у Прилогу 1. у т. 1.1. и 1.2. овог правилника, пропраћене примјерима параметара одабраних међу оним споменутим у Прилогу 1. у тачки 1.3. овог правилника као водиљу при оцјењивању побољшања, у вези са идентификованим еколошким аспектима,

2.2. у случају посебног/них захтјева за еколошки дизајн, његов (њихов) ниво;

3. параметре за еколошки дизајн из Прилога 1. дио 1. овог правилника у вези са којим нису потребни никакви захтјеви за еколошки дизајн;

4. захтјеве за уградњу производа, ако то има директну важност за разматрану еколошку ефикасност производа;

5. мјерне стандарде или мјерне методе које ће се користити, кад су доступни усаглашени БАС стандарди;

6. појединости оцјене усаглашености према Уредби о спровођењу оцјењивања усаглашености и начину именовања тијела за оцјењивање усаглашености производа:

6.1. ако је/су модул/и који ће се примјенити различит/и од Модула А, фактори који доводе до избора одређеног поступка,

6.2. према потреби, критеријуми за одобрење или сертификацију трећих страна, ако су различити модули наведени у другом "С" захтјевима знака усаглашености за исти производ, модул дефинисан у техничком правилу ће превладати за тај захтјев;

7. захтјеве у вези са информацијама које треба да обезбједи произвођачи, првенствено у вези са елементима техничке документације који су потребни за олакшавање провере усаглашености производа са техничким правилом;

8. трајање прелазног периода у којем Република Српска дозвољава стављање на тржиште или коришћење производа који испуњавају рјешења прописа на снази на дан доношења техничког правила;

9. датум за оцјењивање и могућу ревизију техничког правила, узимајући у обзир брзину технолошког напретка.

ПРИЛОГ 4.⁴**УНУТРАШЊА КОНТРОЛА ДИЗАЈНА**

1. Овај прилог описује поступак којим произвођач или његов овлашћени заступник, који извршава обавезе утврђене у тачки 2. овог прилога, гарантује и изјављује да производ испуњава релевантне захтјеве одређеног техничког правила. Произвођач је дужан да чува декларацију о усаглашености, а она може обухватити један или више производа.

2. Произвођач израђује техничку документацију која омогућава оцјењивање производа са захтјевима одређеног техничког правила.

Техничка документација обавезно садржи:

2.1. општи опис производа и његову намјену,

2.2. резултате релевантног еколошког оцјењивања које је извршио произвођач или упућивање на литературу о еколошким оцјенама или анализе случаја које произвођач користи при оцјени, документовању и одређивању рјешења у дизајну производа,

2.3. еколошки профил, ако га захтијева техничко правило,

2.4. елементе спецификација дизајна производа у вези са аспектима еколошког дизајна производа,

2.5. попис одговарајућих стандарда из члана 11. овог правилника који се примјењују у потпуности или дјелимично и опис рјешења донесених да се испуне захтјеви одговарајућег техничког правила кад нису примјениjeni стандарди из члана 11. овог правилника или кад ти стандарди не обухватају у потпуности захтјеве одговарајућег техничког правила,

2.6. копију информација у вези са еколошким аспектима дизајна производа, које се обезбјеђују у складу са захтјевима наведеним у Прилогу 1. дио 2. овог правилника и

2.7. резултате извршених мјерења у складу са захтјевима за еколошки дизајн, укључујући појединости у вези са усаглашеношћу тих мјера у поређењу са захтјевима за еколошки дизајн који су наведени у одређеном техничком правилу.

3. Произвођач је обавезан предузети све потребне мјере да обезбједи производњу производа у складу са спецификацијама дизајна из тачке 2. овог прилога и са захтјевима мјере која се примјењује.

ПРИЛОГ 5.⁵

СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ЗА ОЦЈЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ

1. Овај прилог описује поступак помоћу којег произвођач, који испуњава обавезе из тачке 2. овог прилога, гарантује и изјављује да производ испуњава захтјеве одређеног техничког правила. Произвођач је дужан да чува декларацију о усаглашености, а она може обухватити један или више производа.

2. Систем управљања може се користити за оцјењивање усаглашености производа под условом да произвођач примјењује еколошке елементе наведене у тачки 3. овог прилога.

3. Еколошки елементи система управљања

Ова тачка наводи елементе система управљања и поступке којима произвођач може пружити доказе да производ испуњава захтјеве одређеног техничког правила.

3.1. Политика еколошке ефикасности производа

Произвођач мора бити способан пружити доказе усаглашености са захтјевима одређеног техничког правила. Произвођач, такође, мора моћи пружити оквир за утврђивање и надзор циљева еколошке ефикасности производа и индикатора са циљем побољшања цјелокупне еколошке ефикасности производа.

Све мјере које је произвођач донио ради побољшања цјелокупне еколошке ефикасности и успоставе еколошког профила производа повезаног са енергијом, ако то захтијева техничко правило, кроз дизајн и производњу морају се документовати систематски и на уредан начин у облику писаних поступака и упутстава.

Ови поступци и упутства морају посебно да садрже одговарајући опис:

3.1.1. пописа докумената, који мора бити састављен тако да пружи доказе о усаглашености производа повезаног са енергијом и, ако је битно, који морају бити доступни,

3.1.2. циљева и индикатора еколошке ефикасности производа, те организационе структуре, одговорности, надлежности управе и алокације ресурса с обзиром на њихово спровођење и одржавање,

3.1.3. провјера и испитивања које је потребно извршити након производње за провјеру ефикасности производа према индикаторима еколошке ефикасности,

3.1.4. поступака за надзор захтијеване документације и обезбјеђивање ажурирања,

3.1.5. метода за провјере спровођења и ефикасности еколошких елемената система управљања.

3.2. Планирање

Произвођач је обавезан успоставити и одржавати:

3.2.1. поступке за одређивање еколошког профила производа,

3.2.2. циљеве и индикаторе еколошке ефикасности производа који разматрају технолошка рјешења, узимајући у обзир техничке и економске захтјеве и

3.2.3. програм за постизање ових циљева.

3.3. Спровођење и документација

3.3.1. Документација у вези са системом управљања треба да посебно обухвата следеће:

3.3.1.1. одговорности и овлашћења морају се дефинисати и документовати да би се обезбједила висока еколошка

ефикасност производа и извјештавање о дјеловању тог производа ради надзора и побољшања,

3.3.1.2. морају се саставити документи који наводе контролу дизајна и технике за провјеру које су примијењене, као и поступке и системске мјере које се користе при дизајнирању производа,

3.3.1.3. произвођач је у обавези успоставити и одржавати информације које описују кључне еколошке елементе система управљања и поступке за контролисање свих потребних докумената.

3.3.2. Документација у вези са производима обавезно садржи:

3.3.2.1. општи опис производа и његову намјену,

3.3.2.2. резултате релевантних еколошких оцјена које је спровео произвођач или упућивање на литературу о еколошким оцјенама или анализу случајева које произвођач користи при оцјени, документовању и одређивању рјешења у дизајну производа,

3.3.2.3. еколошки профил, ако га захтијева техничко правило,

3.3.2.4. документе који описују резултате мјерења у складу са захтјевима за еколошки дизајн, укључујући појединости у вези са усаглашеношћу ових мјера у поређењу са захтјевима за еколошки дизајн наведеним у одређеном техничком правилу,

3.3.2.5. произвођач је у обавези утврдити спецификације које посебно наводе примијењене стандарде, ако се не примјењују стандарди из члана 11. овог правилника или ако не обухватају у потпуности захтјеве одговарајућег техничког правила навести средства која су коришћена за обезбјеђење усаглашености,

3.3.2.6. копију информације у вези са аспектима еколошког дизајна производа обезбјеђену у складу са захтјевима у Прилогу 1. дијелу 2. овог правилника.

3.4. Провјера и корективно дјеловање

3.4.1. Произвођач је у обавези:

3.4.1.1. предузети све потребне мјере да обезбједи производњу производа у складу са спецификацијама дизајна и са захтјевима одређеног техничког правила,

3.4.1.2. успоставити и одржавати поступке за истраживање и рјешавање неусаглашености и спровести измјене у документованим поступцима који су последица корективног дјеловања,

3.4.1.3. најмање сваке три године спровести потпуну унутрашњу ревизију система управљања у вези са еколошким елементима.

ПРИЛОГ 6.⁶

ДЕКЛАРАЦИЈА О УСАГЛАШЕНОСТИ

Декларација о усаглашености мора да садржи следеће податке:

1. пословно име и сједиште произвођача или његовог овлашћеног заступника,

2. опис модела довољан за тачну идентификацију,

3. позив на хармонизоване стандарде, ако су ови стандарди примијењени,

4. позив на друге техничке стандарде и спецификације, ако су коришћени током дизајнирања производа,

5. према потреби, упутства на друго примјенљиво законодавство Републике Српске, које обезбјеђује означавање са ознаком "С" знака усаглашености и

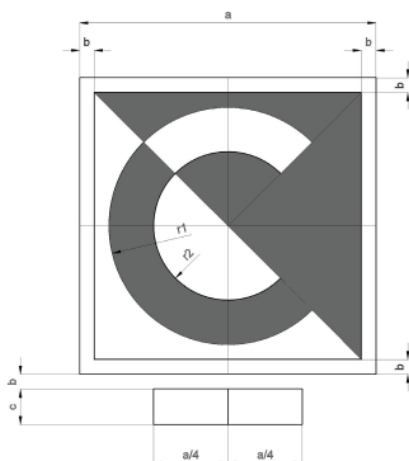
6. име и потпис овлашћеног лица произвођача или његовог овлашћеног заступника.

ПРИЛОГ 7.⁷

ЗНАК УСАГЛАШЕНОСТИ

"С" ЗНАК - ЗНАК УСАГЛАШЕНОСТИ КОЈИ СЕ КОРИСТИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Знак усаглашености који се користи у Републици Српској је у облику квадрата, са стилизованим латиничним словом "С" у средини

$$b = \frac{5}{100} \cdot a$$

$$c = \frac{12}{100} \cdot a$$

$$r_1 = \frac{40}{100} \cdot a$$

$$r_2 = \frac{25}{100} \cdot a$$

Ако се знак “С” смањује или увећава, морају се узети у обзир пропорције приказане на овом цртежу.

Различите компоненте знака “С” морају имати, суштински, исту висину, при чему страница “а” квадрата не смије бити мања од 5 mm. Од најмање висине може се одступити код малих производа.

Ознака “С” мора бити причвршћена на производ. Ако то није могуће, мора бити причвршћена на амбалажу и пратеће документе.

¹ Овај прилог је у потпуности усаглашен са Анексом I Директиве 2009/125/EU о успостави оквира за утврђивање захтјева за еколошки дизајн производа који користи енергију Европског парламента и Савјета од 21. октобра 2009. године.

² Овај прилог је у потпуности усаглашен са Анексом II Директиве 2009/125/EU о успостави оквира за утврђивање захтјева за еколошки дизајн производа који користи енергију Европског парламента и Савјета од 21. октобра 2009. године.

³ Овај прилог је у потпуности усаглашен са Анексом VII Директиве 2009/125/EU о успостави оквира за утврђивање захтјева за еколошки дизајн производа који користи енергију Европског парламента и Савјета од 21. октобра 2009. године.

⁴ Овај прилог је у потпуности усаглашен са Анексом IV Директиве 2009/125/EU о успостави оквира за утврђивање захтјева за еколошки дизајн производа који користи енергију Европског парламента и Савјета од 21. октобра 2009. године.

⁵ Овај прилог је у потпуности усаглашен са Анексом V Директиве 2009/125/EU о успостављању оквира за утврђивање захтјева за еколошки дизајн производа који користи енергију Европског парламента и Савјета од 21. октобра 2009. године.

⁶ Овај прилог је у потпуности усаглашен са Анексом VI Директиве 2009/125/EU о успостави оквира за утврђивање захтјева за еколошки дизајн производа који користи енергију Европског парламента и Савјета од 21. октобра 2009. године.

⁷ Овај прилог је у потпуности усаглашен са Анексом III Директиве 2009/125/EU о успостави оквира за утврђивање захтјева за еколошки дизајн производа који користи енергију Европског парламента и Савјета од 21. октобра 2009. године.

САДРЖАЈ

РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ РЕФЕРЕНДУМА

Одлука о именовању општинских, односно градских комисија за спровођење референдума са референдумским питањем: “Да ли подржавате да се 9. јануар обиљежава и слави као Дан Републике Српске”, који ће се одржати 25. септембра 2016. године 1

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1233 Одлука о преносу права власништва на непокретности, број: 04/1-012-2-1859/16 7

1234 Одлука о допуни Одлуке, број: 04/1-012-2-1840/16 7

1235 Рјешење о именовању Комисије за избор чланова-представника оснивача у Управни одбор Јавне установе Агенција за акредитацију високошколских установа Републике Српске 7

Рјешење о постављењу вршиоца дужности помоћника министра за породицу у Министарству породице, омладине и спорта 8

Рјешење о постављењу вршиоца дужности секретара Министарства за економске односе и регионалну сарадњу 8

Рјешење о разрјешењу директора ЈЗУ Специјална болница за физикалну медицину и рехабилитацију “Мљечаница” Козарска Дубица 8

Рјешење о именовању вршиоца дужности директора ЈЗУ Специјална болница за физикалну медицину и рехабилитацију “Мљечаница” Козарска Дубица 8

Рјешење о разрјешењу вршиоца дужности директора Јавне установе Академска и истраживачка мрежа Републике Српске - SARNET ... 9

Рјешење о именовању директора ЈУ Академска и истраживачка мрежа Републике Српске - SARNET ... 9

Рјешење о разрјешењу вршиоца дужности директора ЈЗУ Психијатријска болница Соколац ... 9

Рјешење о именовању директора ЈЗУ Психијатријска болница Соколац 9

Рјешење о именовању директора Јавне установе Институт за урбанизам, грађевинарство и екологију Републике Српске, Бања Лука 9

Рјешење о именовању в.д. директора Јавне установе Студентски центар Пале 9

МИНИСТАРСТВО ИНДУСТРИЈЕ, ЕНЕРГЕТИКЕ И РУДАРСТВА

1236 Правилник о еко-дизајну производа који користе енергију 10

ОГЛАСНИ ДИО 8 страна

